

PROLOGAS

Ant siauro kelio priešakyje pamačiusi skersai stovinį furgoną, Fiona suprato, kad padarė klaidą.

Užuoat gavusis namo dviračiu, verčiau būtų sutikusi pavėžama, bet pagalvojo, kad seniokas iš gretimo namo, kuris praskleidęs užuolaidą mėgsta dėbsoti pro „saugios kaimynystės“ lipdukais apklijuotą langą, užsimins Trevorui matęs ją išlipant iš nepažįstamo jaunuolio automobilio. Be to, norėjo važiuoti dviračiu, skrosti vėją, minti pedalus pagal širdies — *naujos ir gražios širdies* — ritmą, sklęsti tyliais kaimo keliukais, kai ankstyvo pavasario saulė kybo virš horizonto ir kur tik užmato akys plyti tušti laukai.

Fiona vėl jautėsi mergaite, paaugle, kuri, parlėkusi dviračiu iš pasimatymo su pirmuoju vaikinu, įtykins namo, praeis pro uždarytas tėvų miegamojo duris ir atsigulusi į lovą pergaltvos vakaro įvykius. Fiona tirpo iš naujai atrasto malonumo. Kiekviena jos nervo galūnė, kiekvienas kūno plaukelis alsavo gyvybe. Atrodė, kad jai vienai sukurtas šis pasaulis, kad vakare medžiuose giedantys paukščiai kuria melodiją antrajam jos pasirodymui scenoje. Vos juntamas aitrus tolimo laužo kvapas bylojo, kad senasis ir nelaimingasis Fionos gyvenimas sudegė.

Kiek anksčiau, gulėdama sujauktoje jo lovoje, regėdama gražų jo veidą ant gretimos pagalvės ir radijui grojant seną dainą, ji pasijuto užlieta niekad iki tol nepatirto malonumo.

— Noriu išbėgti į lauką ir šokti nuoga ant žolės — tegu visi mato, kokia aš laiminga, — pasakė.

Jis nusijuokė ir perbraukė smiliumi jai per pilvą.

— Tai kodėl nebėgi?

— Nes, — ji nusišypsojo ir vėl užsitraukė jį ant savęs, — šiuo metu esu užsiėmusi. Štai kuo...

Fiona žinojo, kad elgiasi beprotiškai. Jai buvo keturiasdešimt devyneri, jam — kone perpus mažiau. Dvidešimčia metų jaunesnis! Kai juodviem susipažinus Fiona suprato, kad jis su ja flirtuoja, pagalvojo, jog jaunuolis tik nori paerzinti, bet grįžusi namo, Trevoro nuostabai, pirmąkart per daugelį mėnesių pasiūlė pasimylėti. Sutuoktiniui mechaniškai mylintis, ji užsi-merkusi įsivaizdavo tą veidą, tas stiprias kojas ir raumeningas rankas. Nieko daugiau, tik saldi fantazija.

Fantazija, tapusi tikrove. Nes jis laikė ją gražia ir sakė, kad amžius nieko nereiškia. Akimirkomis, kai Fionai nušvisdavo protas, kai juodu nebūdavo lovoje ir jis nežvelgdavo į ją ypatingai, ji žinodavo, kad viskas nerimta. Kad juodu tik smaginasi. Kad tai nuotykis. Nuostabiausias jaudinantis nuotykis. Bet šiandien atrodė, jog šis nuotykis tęsis amžinai.

Ar Fiona jo nusipelno?

Jei sėkmė, kaip sakoma, mėgsta trejybę, gražuolis jaunas meilužis buvo trečiasis geras jai nutikęs dalykas.

Fiona važiavo užsigalvojusi, nekantraudama grįžti namo, kur gulėdama putų pilnoje kvapnioje vonioje ir gurkšnodama iš taurės vyną galės naujai išgyventi šią dieną. Jos svajos nutrūko, kai įsukusi į keliuką priešakyje išvydo furgoną.

Staiga supratusi, kad liovėsi čiulbėję paukščiai, sulėtino greitį. Iš dangaus tarsi kraujas sunkėsi besileidžiančios saulės šviesa, tankios gyvatvorės aplink kelią iš skaisčiai žalių virto tamspilkėmis. Važiuojant lėčiau, dviračio lempa menkai teap-

švietė kelią, ir Fiona įsitempė stengdamasi įžiūrėti, kas dedasi kitapus tamsių priešakyje stovinčio furgono langų.

Kelias buvo per siauras, kad galėtų furgoną apvažiuoti. Suprato turėsianti paėjėti pėsčia ir varytis dviratį.

Ir kodėl kažkam prisireikė skersai kaimo kelio pastatyti furgoną? Galbūt įvyko avarija, vairuotojas staigiai stabdė, o dabar, įstrigęs vidury kelio, laukia pagalbos? Žmogus viduje gali būti nukentėjęs ar sergantis.

Fiona išsitraukė iš kišenės telefoną, tačiau šioje vietoje nebuvo ryšio signalo.

Ji dvejojo. Viena vertus, norėjo apsukti dviratį ir kuo skubiau nešdintis. O jei vairuotojas iš *tiesų* sužeistas? Vis dėlto neatrodė, kad furgone būtų kas nors gyvas. Kiekvieną minutę vis labiau temo.

Fiona nenuvažiuos neįsitikinusi, kad vairuotojui nereikia padėti. Juk ir pati yra sulaukusi pagalbos, tiesa? Visata dosniai ją apdovanojo. Jei praleis progą pabūti gerąja samariete, karminė pasaulio pusiausvyra gali pasikeisti, ir pastaruoju metu besišypsanti sėkmė nūsikus, o tada ji vėl atsidurs tamsoje, kaip *anksčiau*.

Šitaip Fiona nerizikuos.

Atsargiai paguldžiusi ant žemės dviratį žingtelėjo prie furgono.

— Sveiki? — pašaukė.

Niekas neatsiliepė.

Giliai kvėpuodama, jausdama, kaip įnirtingai plaka nauja širdis, Fiona priėjo prie furgono ir priglaudusi nosį prie stiklo tuoju atšoko — lange sušmėžavo vyro veidas.

Nors buvo gaubiamas tamsos, Fiona pamatė jo dantis — keista šypsena, tokią buvo regėjusi veiduose nušvitusių krikščionių, žmonių, žinančių, kad jų laukia dangus. Neatrodė, kad būtų sužeistas ar sirgtų.

Ji sumišusi pasitraukė ataturpsta, o vyras atidarė duris, gestu kviesdamas priėti arčiau.

— Sveika, Fiona, — tarė.

Moteris sustingo, geriau įsižiūrėjo. Vyrui atvėrus duris, viduje įsijungė blanki šviesa, tačiau jo veidas liko prietemoje.

— Aš jus pažįstu? — paklausė Fiona.

Išgąsdindamas ją vyriškis staigiai nušoko nuo vairuotojo sėdynės ir priėjo. Fiona žengė dar vieną žingsnį atgal.

— Nebijokite, — tarė šypsodamas.

— Ką jūs?..

Moteris nebaigė sakinio išvydusi, ką jis laiko rankoje. Bandė bėgti, bet vyras buvo greitesnis — aplenkė ją ir pastojo kelią. Jai už nugaros stovėjo furgonas. Bėgti nebebuvo kur.

— Tikrai nereikia bijoti, Fiona, — patikino vyriškis ir plačiai, tarsi norėdamas apkabinti, išskėtė rankas. Vienoje laikė šautuvą, kurio vamzdis buvo nutaikytas į temstantį dangų. — Esu draugas.

— Aš jūsų nepažįstu.

— Argi kas nors iš tiesų pažįsta kitą žmogų?

Jis vėl nuolankiai nusišypsojo; priėjęs nusitaikė tiesiai į gražiąją, naująją Fionos širdį, ir ji suprato, kad laimingiausioji gyvenimo diena kartu bus paskutinioji.

Jie visada priešinasi, iki pat pabaigos, kol po oda smigtelėjus adatai pasijunta užlieti šilumos, kuri numalšina visus skausmus ir palydi iš šio pasaulio.

Matydamas, kaip Fiona gesta, pasakiau jai tą patį, ką ir kitiems: „Kas gražiai gyvena, gražiai ir miršta.“

Man patinka manyti, kad paskutinį kartą pažvelgdama į mane ji viską suprato, galbūt net jautėsi dėkinga.

Naujoji Fionos širdis suplakė paskutinį kartą, ir mane už-

plūdo pasitenkinimas, pranokstantis viską, ką tik gali suteikti adata: patyriau malonumą, pulsuojančią jo ekstazę. Paliečiau jos veidą — taip pat švelniai ir meiliai, kaip vos prieš keletą valandų jį glostė meilužis.

Pabučiavau vėstančias lūpas.

Iki šiol jaučiu, kaip Fiona žvelgia į mane. Šypsodama.

Prieš įmindamas paslaptį buvau visiškai kitoks. Pirmą kartą gyvybę atėmiau iš įniršio. Neapykantos. Daužiau jį kumščiais, knežinau veidą, kol nosis, lūpos ir akys virto mėsos koše, kol purviname bjauriame jo veide nebeliko bruožų. Plikomis rankomis nusukau sprandą, tikėdamasis ką nors pajusti — šiek tiek pasitenkinimo, vildamasis, kad nuslūgs manyje glūdintis įtūžis, nutils kauksmas.

Tačiau pasijutau dar blogiau. Buvau aptekęs bjauriu jo krauju, prasmirdęs aitriu prakaitu. Jis prikepė prie manęs, nors ir kiek šveičiau kūną po apgailėtinu dušu tamsiame vonios kambarėlyje.

Tai pasikartėjo ir antrą kartą. Ir trečią.

O tada įminiau paslaptį. Išmokau daryti gera.

Paskutinį kartą pažvelgiau į Fionos kūną, gulintį tokioje brangioje jai vietoje; troškau, kad mudu ilgėliau pasimėgautume akimirka. Bet žmonės manęs nesupranta. Jie mano, kad elgiuosi neteisingai. Todėl, privalėdamas nuolat saugotis, buvau privers-tas atsisveikinti.

Vis tiek, guodžiau save išnykdamas tamsoje, bus ir kitų. Jau žinojau, kas kitas.

Tik troškau turėti galimybę pasakyti, kaip jam pasisekė.

PIRMA DALIS

1 skyrius

— Benai, rado dar vieną, — ponია Daglas taip tvirtai įsikibo į mudviejų namus skiriančią tvorą, kad net pabalo krumpliai. — Dar vieną kūną, — garsiai sušnabždėjo.

Buvo sekmadienio rytas, ir stovėdamas keturpėscias ant priekinio tako iš plyšių tarp trinkelių ravėjau piktžoles. Žolė ištišo, ir vejos pakraštyje prasikalė keletas tulpių. Praeitą vakarą, tikrindamas, ar Olis jau pasidėjo skreitinuką ir rengiasi gulti, pastebėjau, kad lauke dar šviesu. Pagaliau atėjo vasara.

Tik, regis, ne visiems.

— Kur? — paklausiau stodamasis ir eidamas prie tvoros.

Apkūni ir spinduliuojanti bemaž septyniasdešimties metų našlė ponია Daglas, buvusi mano anglų kalbos mokytoja, reikalavo, kad vadinčiau ją Airine. Bet negalėjau šitaip jos vadinti. Man ji visada bus ponია Daglas.

— Mač Venloke. Jau trečias.

Iš kišenės išsitraukiau telefoną.

— Ar paskelbta, kad tai tas pats... — sudvejojau, — žudikas?

Ponია Daglas paniekinamai numojo į telefoną.

— Naujienose nieko nepranešama — kol kas. Venloke turiu draugę, ji man paskambino ir pasakė, kad ten šmirinėja policija. — Kaimynė apsižvalgė, tarsi bet kurią akimirką kieme galėtų išdygti žinių komanda ir ją apklausti. — Ir jos kaimynė, dirbanti vienuolyne, sakė, kad ten buvo toji moteris. Žinai, ta detektyvė gražiais raudonais plaukais, kurią rodė per teliką.

Žinojau, ką ponია Daglas turi galvoje. Aš irgi neprisimčiau detektyvės pavardės, bet kaip ir visi Šropšyre mačiau ją kreipiantis į gyventojus, per spaudos konferencijas, kuriose dalyvavo aukų artimieji: pirmosios merginos tėvai, antrojo vaiki-

no sužadėtinė. Kada tai buvo? Neprisiminiau. Mano paties gyvenimas kupinas įvykių.

— Dabar bijausi išeiti į lauką, — vėl kuždomis tarė ponias Daglas. — Žinodama, kad ten kažkas yra.

Nejučia pasekiau jos žvilgsnį pakalnėn, prie upės ir Geležinio tilto, suteikusio vardą mūsų kaimui — apsnūdusiam, ramiam ir žaliajam, sustingusiam laike. Palikau gimtinę būdamas paauglys, nes čia niekad nieko nevyko.

Gali būti, kad ponias Daglas perskaitė mano mintis.

— Čia tokių dalykų nenutinka.

— Greičiausiai atvejai nesusiję, — pasakiau. — Įvyko avarija ar dar kas. Tikiuosi, jūsų draugė viską blogai suprato.

Pro priekines kaimynės namo duris išėjo vyras. Kailas Veinas, nuomininkas. Šeštą dešimtį perkopęs santechnikas jau daugelį metų gyveno pas ponią Daglas. Prie kotedžo nuolat stovėdavo jo furgonas; regis, jis bemaž niekada nevažiuodavo į darbą.

— Airine, — tarė, — pražiopsosi rungtynių pabaigą.

Klausiamai pažvelgiau į kaimynę.

— Tenisas, — paaiškino ji. — Galima pagalvoti, kad dabar man pavyks sutelkti dėmesį.

— Kaip jau sakiau, veikiausiai atvejai nesusiję.

Ponias Daglas patraukė prie durų.

— Tikiuosi, Benai, kad esi teisus. Labai tikiuosi.

Olį radau virtuvėje, naršantį spintelėse.

— Neturime ką valgyti.

— Yra skrebučių. Ir dribsnių. O gal nori virto kiaušinio?

Jis susiraukė.

— Bjauru. Kas nutiko tai „Frosties“ dėžutei?

Atsukęs nugarą vienuolikmečiui sūnui nusiploviau nuo rankų žalias piktžolių dėmes.

— Išmečiau. Laikraštyje rašė apie saldžius dribsnius ir vaikų dantis. Žinai, kiek?..

Olis nutraukė mane savo firminiu pasibjaurėjimo kupinu atodūsiu.

Tiesą sakant, labiausiai man rūpėjo ne sūnaus dantys. Nuo praėjusių metų, kai čia atsikraustėm, iš įtampos numėčiau kokius penkis kilogramus, o Olis priaugo svorio. Anksčiau Meganą pasirūpindavo sveika jo mityba, slėpdavo užkandžius, liepdavo suvalgyti obuolį, jei jaučiasi alkanas. Aš atleidau vadžias. Norėdamas, kad sūnus jaustųsi laimingas, pasidaviau jo reikalavimams, ir šokoladiniais dribsniais, bandelėmis bei guminukais tiesiogine prasme saldinau jam gyvenimą, kad mažiau krimstųsi palikęs draugus. Ignoravau vakarinius jo reidus į sandėliuką. Neįmanoma šito pasakyti švelniai — mano sūnus nutuko.

Dar blogiau — jautėsi nelaimingas.

— Nori, iškepsiu kiaušininės? — pasiūliau. — Arba suvalgyk vaisių. Galėčiau užsukti į mažąją „Tesco“.

— Atsisakyčiau, — sumurmėjo Olis ir nuslinko į savo kambarį.

Atsidusęs užsiplikiau puodelį arbatos. Akimirką svarsčiau skambinti Meganai, bet apsigalvojau. Turėjau susitvarkyti pats. Nesiruošiau įteikti jai ginklo, duoti pagrindo sakyti, kad netinkamai rūpinuosi sūnumi, nors ir neatrodė, kad būtų norėjusi jį globoti. Žinoma, šiek tiek protestavo, kai pasakiau, kad jį pasiimu, tačiau abu žinojome, kad vienuolikmetis berniukas jai tik trukdys. Apsunkins gyvenimą ir...

Tūkstantąjį kartą įsibrovęs į galvą žybtelėjo prisiminimas vaizdo, kurį išvydau tą baisią dieną: balti kūnai ant mėlynos sofos, ji kojomis apsigijusi jį, iš malonumo prikandusi lūpą.

Vos apie tai pagalvojau, pradėjo loti Piksė, kaimynų iš gretimo namo vokiečių aviganė, ir aš trinktelėjau puodelį ant stalo. Puodelis susvyravo, bet man pasirodė, kad nieko neatsitiks —

išsilies truputis arbatos, ir tiek. Tačiau, tarsi paliestas poltergeisto, puodelis apvirto ir, man nespėjus jo sugauti, nukritęs ant grindų sudužo į šimtą šukių, aptėkšdamas mane karštu vandenu. Piksė nesiliovė lojusi.

Pačių kaimynų, Roso ir Šelės, negirdėjau, turbūt dar nebuvo pakilę. Nubudau antrą nakties, prižadintas jų dainavimo pagal Edo Šyrano garso takelį. Kai pagaliau užsičiaupė, negalėjau užmigti — į duris pasibeldė nerimo brigada ir naktiniai lankytojai: Olis, mama, Megana, banko valdytojas. Jie susispietė mano galvoje ir kažką balbatavo perrėkdami vienas kitą, vardydami man, dėl ko privalau jaudintis. Dabar jaučiausi toks pavargęs, kad knietėjo išsirauti akių obuolius.

Sušluosčiau arbatą, sušlaviau porceliano šukes ir patraukiau į priekinę namo dalį, pakeliui koridoriaus veidrodyje dirstelėdamas į savo atvaizdą. Paakiai pajuodę, reikėjo apkirpti barzdą. Nesiruošiau jos užsiauginti, tiesiog nesivarginau skustis. Buvau trisdešimt šešerių, ir tas kalnas emocinio šūdo, užvirtęs mane pastaraisiais metais, nepasitarnavo išvaizdai. Veido plaukuose pasirodė šarma, smilkinius irgi nubalino sidabriškos plaukų sruogos, kokių neturėjau prieš metus. Akys buvo pavargusios nuo nemigos, oda šiurkšti kaip medžio žievė.

Iš Olio kambario atsklido triukšmas. Ar sūnus suriko? Užbėgęs laiptais atidariau jo kambario duris.

— Oli?

Jis sėdėjo ant lovos, šalia gulėjo užlenktas kompiuteris. Olis žvelgė į jį tarsi trinktelėtas elektros.

— Kas yra? — paklausiau.

— Nieko.

Sūnus pakilo nuo lovos ir įsistebeilijo pro langą, kur lodama visa gerkle vis dar bėgiojo Piksė.

— Oli, jei kas nors atsitiko, turi man pasakyti.

— Nieko neatsitiko, aišku? Pralaimėjau statybų mūšį, ir tiek.

Jis kalbėjo apie žaidimą „Minecraft“. Vis dėlto nebuvo tikras, kad sako tiesą.

— Nagi, — pasakiau. — Užsiimkime kuo nors.

— Gerai. Jei jau taip reikia.

Mano laimingas ir linksmas sūnus tapo paaugliu dviem savaitėmis per anksti. Išėjęs iš kambario jis patraukė prie laiptų. Užtrukau jo kambaryje, gundydamasis atverti kompiuterį ir užmesti akį, bet Olis pašaukė mane iš apačios, ir nusprendžiau turįs juo pasitikėti. Jis pralaimėjo vaizdo žaidimą, ir viskas.

Nėra ko jaudintis.

— Nuvažiuokim kur nors, — pasiūliau mašinoje.

— Tik ne į „Viktorijos miestą“. Aš ne kūdikis.

„Viktorijos miestas“ buvo netoliese įsikūręs turistų traukos objektas, „gyvas muziejus“, kuriame vaikštinėjo aktoriai, apsisitaisę devynioliktojo amžiaus ponių ir džentelmenų kostiumais, o gatvėmis riedėjo arklių traukiami vežimai. Anksčiau Oliui ten patikdavo.

— Žinau, kad nesi kūdikis. Deja, dar nesi ir toks didelis, kad galėtum pastatyti savo seniui alaus.

Olis užvertė akis.

Nuvažiavom į Lادلou, gražų turgaus miestelį už daugiau nei pusvalandžio kelio. Prie automagnetolos prisijungęs aipodą pakeliui Olis pagrojo kelis savo mėgstamus Dreiko ir Tinio Tempa kūrinis, taip pat kažkokią visiškai nederamą dainą apie svaiginimąsi tabletėmis Ibisoje. Mažiausiai metus Olis kaulijo, kad nupirkčiau jam telefoną. Esą visi draugai turi. Radęs kompromisą parūpinau aipodą, kuris darė tą patį, ką ir aifonas, tik neturėjo skambinimo funkcijos. Tačiau sūnus vis tiek liko nepatenkintas. Turbūt manė, kad eilinį kartą pasielgiau su juo kaip su mažvaikiu.

Važiavome vaizdingu maršrutu kreivais siaurais keliukais. Penkias minutes vilkomės paskui traktorių, tada teko sustoti praleisti avių bandą.

— Šitas kaimas — tokia nesąmonė, — mums laukiant, kol praeis gyvuliai, tarė Olis.

— Labai pasiilgai Londono?

Sūnus neatsakė, tik spoksojo į avis, kaip paskutinė iš jų nurisnoja akmenuota žeme, leisdama mums tęsti kelionę. Pravažiavome pro ūkininką su trimis jam aplink blauzdas vinguriuojančiais borderkoliais, ir aš sveikindamasis pakėliau ranką. Oliui nereikėjo atsakyti. Žinojau, kaip jam trūksta senųjų namų, draugų, mokyklos, kurioje nebuvo naujokas. Taip pat žinojau, kaip ilgisi mamos.

Pasiekę Lادلou, pastatėme automobilį už turgaus ir patraukėme pilies link. Galbūt „Viktorijos miestas“ buvo per daug vaikiškas, bet Olis domėjosi istorija ar bent jau šiurpiomis jos dalimis: Juodąja mirtimi, viduramžių kankinimais ir žmonėmis, vienas ant kito pilančiais verdančią alyvą — smagiais dalykais.

Prie pilies garsiai perskaičiau užrašą informacinėje lentelėje:

— „Žudikai Mortimeriai...“ Jie buvo įsipainioję į siaubingą Eduardo Antrojo nužudymą. Hmm... Neprisimenu, kaip jis mirė, o tu?

— Tėti, jam į užpakalį įkišo iki raudonumo įkaitintą žarsteklį.

— Oi, — susiraukiau. — Ačiū Dievui, kad šiais laikais esame labiau civilizuoti, ar ne?

Olis buvo jau nužingsniavęs šalin, ir aš supratau, kad eina prie arbatinės.

— Man nuobodu, — tarė. — Gal galim nusipirkti pyrago?

— Gerai, — atsidusau. — Mažą gabaliuką.

Bet porcijos, žinoma, buvo milžiniškos. Velniop, pagalvojau. Ką čia bepadarysi.

Prisikimšę pilvus, išėjome iš pilies ir vėl atsidūrėme mieste, kur ėmėme tyrinėti šalutines gatves. Įsikraustęs į kotedžą radau veikiausiai ankstesnių nuomininkų paliktas kelias skrajutes ir nuolaidų kuponus, skirtus apžiūrėti nemažai lankytinų vietų. Viena iš jų patraukė mano dėmesį. Suintrigavo. Kaip dabar prisimenu, kad, patikrinęs telefone, sužinojau ją esant gretimoje gatvėje.

— Štai ir jis, — pasakiau po minutės. — Radinių muziejus. Argi ne įdomu?

— Puiku! — gūžtelėjo Olis. — Eime.

Pastate, panašiam į nebegyvenamą namą, pamatėme prie stalo sėdinčią mieguistą vidutinio amžiaus moterį. Neatrodė, kad ji būtų mus pastebėjusi. Ant sienos jai už nugaros kabėjo įrėminta afiša, skelbianti, kad esame „viename keisčiausių Britanijos muziejų“.

Priėjau prie stalo.

— Koks būtent čia muziejus? — paklausiau, ir moteris krūptelėjo.

Išblyškusi kaip žmogus, nuolat tūnantis viduje, ji tuojau susizgribo ir pakiliai nusišypsojo.

— Visi eksponatai buvo atnešti į radinių biurą, bet taip ir liko neatsiimti.

— Tikrai? Nieko sau, ar ne, Oli?

Sūnus sudejavo.

— O kaip šie daiktai atsidūrė muziejuje?

— Stebuklingu būdu, — nusijuokė moteris. — Aš rimtai, esame susitarę su geležinkelių įmonėmis, oro uostais, prekybos centrais, kitomis turistų lankomomis vietomis — su daugybe įvairių vietų. Daugelis neatsiimtų daiktų atsiduria aukcione. Mes įsigyjame daiktus, kurių niekas nebenori.

Nupirkęs bilietus, pirma Olio patraukiau laiptais aukštyn.

Išsidėstęs per tris aukštus, muziejus buvo pilnutėlis *šlamšto*, jo spintelėse ir vitrinose gulėjo atsitiktinės daiktų kolekcijos: rusvo katės kailio spalvos nedidelis perukas, dantų protezai, įmantriai išdrožinėta lazda su išsišiepusia kaukole vietoje rankenos. Prie kiekvieno eksponato gulėjo kortelė, nurodanti, kur ir kada jis buvo rastas: „Birmingamas, 2011 m. kovas; Folkerkas, 1996 m. gruodis.“ Čia buvo karo medalių rinkinys, rastas 1965 metais netoli Bičio kyšulio, vietos, pagarsėjusios savižudybėmis.

Olis nuėjo apžiūrėti žaislų kolekcijos: senamadiškų robotų, liūdnų meškiukų, kurie man priminė pamestus „Žaislų istorijos“ veikėjus, pliušinių „Furby“ robotukų ir skudurinių lėlių. Prie jų sėdėjo porcelianinė Viktorijos laikų lėlė įskilimų voratinkliu padengtu veidu ir po salę mus sekiojančiomis akimis. Netikėtai sužvarbęs, pasitryniau delnais žastus.

Olis prisėdo prie didelės išmestų komiksų ir knygų kolekcijos ir ėmė abejingai vartyti leidinius. Aš tęsiau savarankišką ekskursiją. Muziejuje buvo ir keistų eksponatų: dirbtinė koja, iškamša šarkos, spoksančios negyvo akimis, dirbtinis rožinės spalvos penis, neva rastas traukinio į Plimutą tualete 1987 metais.

Užkopęs į dulkiną trečią aukštą atsidūriau salėje, pilnoje sentimentalesnės paskirties daiktų, kaip antai medalionas su mažos mergaitės fotografija, iš pažiūros pigus sužadėtuvių žiedas, kelios nuotraukos su kažkokios šeimos atostogų pajūryje akimirkomis, kūdikio barškutis, urna, kurioje, reik manyti, buvo kažkieno pelenai. Man galvojant apie urną, salėje pasirodė vyras. Jis buvo aukštas ir lieknas, gelsvais plaukais. Ėjo nuleidęs galvą, todėl jo veido nemačiau, bet, sprendžiant iš drabužių, jam galėjo būti apie trisdešimt. Nustebau, kad vos pastebėjęs mane jis apsisuko ir pasišalino, tarsi būtų kur nors įsibrovęs.

Pergalėtas melancholijos, atsisėdau ant medinio suolo, vidur kitų žmonių gyvenimų nuolaužų, kitados vertintų, bet taip ir neatsiimtų daiktų. Tai buvo tiesiog daiktai, daugumą kurių galėjai pakeisti kitais. O aš tiek daug praradau pastaraisiais mėnesiais: žmoną, namus, darbą, savigarbą. Netrukus prarasiu ir mamą. Labai stengiausi nesigailėti savęs, bet sėdint ten, Radinių muziejuje, mano akys priplūdo ašarų, ir turėjau sukandęs dantis keliskart nuryti kylančias emocijas.

— Tėti, tau viskas gerai?

Olis priėjo ir žvelgė susirūpinęs. Žinojau, kad mano akyse regi spindinčias ašaras. Pakilau ir pašiaušiau jam plaukus.

— Taip. Eime iš čia, — atsikrenkščiau. — Nuobodu, ar ne?

Laiptinėje man ant sprando pasišiaušė plaukeliai. Buvau tikras, kad kažin kas mudu stebi, bet atsisukęs nieko nepamačiau. Lyg ir tikėjauosi išvysti lėlę sueižėjusiu veidu, besivelkančią grindimis mūsų link ir šnabždančią: „Mama. Mama.“

Suvirpėjau, o tada nuskubėjęs laiptais išėjau į dienos šviesą.